

9 กรกฎาคม 2556
ปัญหาการเมืองโปรตุเกสซ้ำเติมวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินที่ยังไม่คลี่คลาย

หลังจากได้รับอนุมัติความช่วยเหลือทางการเงินมูลค่า 78 พันล้านยูโรในปี 2554 รัฐบาลโปรตุเกสดำเนินมาตรการลดขนาดดุลงบประมาณอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะเป็นการปรับลดรายจ่ายภาครัฐ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และปรับลดสวัสดิการต่างๆ จนได้รับคำชมจากคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของยูโรโซน (Euro zone) ว่าเป็นการสร้างแบบอย่างที่ดีให้แก่ประเทศอื่นๆ ที่ขอรับความช่วยเหลือทางการเงิน อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติตามเงื่อนไขการขอรับความช่วยเหลือทางการเงินในช่วงที่ผ่านมาส่งผลให้รัฐบาลโปรตุเกสต้องเผชิญกับกระแสคัดค้านจากประชาชนอย่างต่อเนื่อง ขณะที่มาตรการลดขนาดดุลงบประมาณเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และยิ่งส่งผลให้การจ้างงานไม่กระเตื้อง ยิ่งไปกว่านั้น การประกาศลาออกจากตำแหน่งในระยะเวลาใกล้เคียงกันของนาย Vitor Gaspar รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และนาย Paulo Portas รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ [ผู้นำพรรค Centro Democratico Social-Partido Popular (CDS-PP)*] เนื่องจากไม่พอใจการดำเนินมาตรการลดขนาดดุลงบประมาณ ส่งผลให้นักลงทุนทั่วโลกต่างกังวลว่าความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงที่วิกฤตเศรษฐกิจและการเงินยังไม่คลี่คลาย จะส่งผลให้โปรตุเกสมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นต่อปัญหาหนี้สาธารณะนี้

สรุปวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินที่รวมเราโปรตุเกส

ปัญหาหนี้สาธารณะ	ยอดหนี้สาธารณะต่อ GDP** อยู่ในระดับสูงมาก และเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ในปี 2555 อยู่ที่ 123.6% และขยายตัวเฉลี่ย 14% ต่อปี ในช่วงปี 2553-2555
ปัญหาขาดดุลงบประมาณ	ยอดขาดดุลงบประมาณต่อ GDP*** สูงกว่าที่สหภาพยุโรป (European Union : EU) กำหนดในปี 2554 และปี 2555 อยู่ที่ 4.4% และ 6.4% ตามลำดับ ทั้งนี้ เงื่อนไขการขอรับเงินช่วยเหลือระบุให้รัฐบาลโปรตุเกสลดขนาดดุลงบประมาณต่อ GDP ปี 2556-2558 เหลือ 5.5% 4% และ 2.5% ตามลำดับ
ปัญหาว่างงาน	อัตราว่างงานอยู่ในระดับสูง อัตราว่างงานเดือนพฤษภาคม 2556 อยู่ที่ 17.6% (สูงกว่าอัตราว่างงานของยูโรโซนที่ 12.2%) สูงเป็นอันดับ 3 ของยูโรโซนรองจากสเปนและกรีซ
ปัญหาเศรษฐกิจ	เศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัว เศรษฐกิจโปรตุเกสปี 2555 หดตัว 3.2% ซึ่งเป็นการหดตัวสูงสุดตั้งแต่ปี 2518 เนื่องจากมาตรการลดขนาดดุลงบประมาณเป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ธนาคารกลางโปรตุเกส (Banco de Portugal : BdP) คาดการณ์เศรษฐกิจปี 2556 มีแนวโน้มหดตัว 2.3%
ปัญหาอื่นๆ	รัฐบาลต้องแบกรับอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระดับสูง อันเป็นผลจากการขาดความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของรัฐบาล อาทิ วิกฤตเศรษฐกิจและการเงิน ปัญหาการเมือง รวมทั้งการประท้วงอย่างต่อเนื่องของชาวโปรตุเกส ทั้งนี้ การประกาศลาออกจากตำแหน่งของนาย Gaspar และนาย Portas ส่งผลให้เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2556 S&P ปรับลด Outlook ตราสารทางการเงินของโปรตุเกสจาก Stable เป็น Negative ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้อัตราดอกเบี้ยของโปรตุเกสเพิ่มขึ้น และจะซ้ำเติมสถานะทางการเงินที่อ่อนแอของรัฐบาลในที่สุด

** EU กำหนดไว้ที่ 60%
 *** EU กำหนดไว้ที่ 3%

แนวโน้มในระยะถัดไป

โปรตุเกสยังมีความเสี่ยงสูงจากหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นกระแสคัดค้านมาตรการลดขนาดดุลงบประมาณของชาวโปรตุเกส หรือความขัดแย้งภายในพรรคการเมือง ซึ่งอาจบั่นทอนเสถียรภาพของรัฐบาลผสมระหว่างพรรค PSD และพรรค CDS-PP และเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจกดดันให้นาย Pedro Passos Coelho นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าพรรค PSD ต้องประกาศยุบสภาและจัดการเลือกตั้งครั้งใหม่ในอนาคตอันใกล้ ยิ่งไปกว่านั้น หากวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินทวีความรุนแรงขึ้นอาจส่งผลให้โปรตุเกสต้องเดินหน้าขอรับความช่วยเหลือทางการเงินครั้งที่ 2 อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวอาจไม่ใช่เรื่องง่ายนัก เนื่องจากรัฐบาลชุดใหม่ของเยอรมนีจะได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งในเดือนกันยายน 2556 มีแนวโน้มที่จะเพิ่มความเข้มงวดในการอนุมัติเงินช่วยเหลือ เพื่อคงไว้ซึ่งฐานะเสถียรภาพของรัฐบาล และบรรเทาความไม่พอใจของชาวเยอรมันในประเด็นเกี่ยวกับการแบกรับภาระในการให้ความช่วยเหลือประเทศที่ประสบวิกฤตการเงิน นอกจากนี้ ปัจจุบันยูโรโซนยังมีความคืบหน้าในการแก้ไขวิกฤตการเงินไม่มากนัก ขณะที่มาตรการลดขนาดดุลงบประมาณในหลายประเทศไม่สามารถเยียวยาวิกฤตการเงินและกระตุ้นเศรษฐกิจได้มากเท่าที่ควร จึงมีความเป็นไปได้มากขึ้นที่เศรษฐกิจยูโรโซนจะยังไม่ฟื้นตัวในเร็วนี้ และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะผลักดันให้ยูโรโซนต้องพิจารณาอย่างจริงจังถึงอีกครั้งถึงแนวทางใหม่ในการแก้ไขวิกฤตการเงินควบคู่ไปกับการกระตุ้นเศรษฐกิจ ทั้งนี้ สถานการณ์ต่างๆ ในยูโรโซนที่ยังไม่น่าไว้วางใจส่งผลต่อความผันผวนของตลาดเงินอยู่เป็นระยะ และทำให้ผู้ประกอบการมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นในการดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการจึงควรเพิ่มความระมัดระวังในการทำธุรกรรมทางการเงิน รวมทั้งควรทำประกันความเสี่ยงการส่งออกในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อป้องกันปัญหาหนี้สาธารณะจากคู่ค้าในประเทศดังกล่าว พร้อมทั้งควรป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนควบคู่กันไปด้วย

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด